

Hjelpemidler:

- Væruttrykk – liste over en del ord og uttrykk i tilknytning til vær og vind.
- Oversikt over værsymboler fra Meteorologisk institutt

Oppgaver:

Lag ditt eget værhefte.

Lag et hefte om vær og vind. Tegn, mal eller fotografer.

1. Lær ord for vær og vind.

- Bruk lista eller spør gjerne eldre personer der du bor. Lim inn i værheftet ditt.

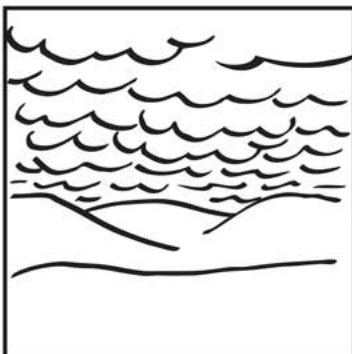
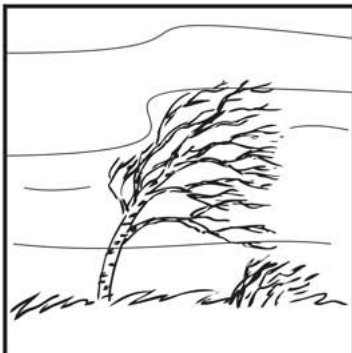
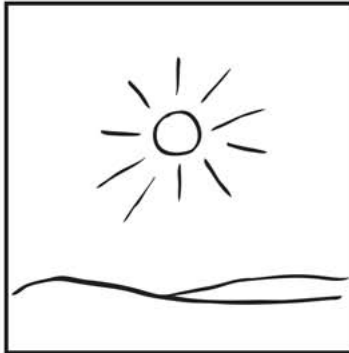
NORSK	KVENSJ
vær	
sol	
å skinne	
vind	
å blåse	
regn	
å regne	
snø	
å snø	
sludd	
kulde	
varmt	
kaldt	
fint	
dårlig	

2. Spør og svar

A. Velg ut noen spørsmål og svar fra lista og lær å spørre og svare om vær og vind. Skriv alt inn i heftet ditt. Mal eller tegn.

B.

- Fargelegg kortene.
- Velg ut spørsmål fra lista *Spør og svar*.
- Øv på å spørre hverandre og hele gruppa.

3. Bruk værplansjene

- Bruk plansjene som hører til opplegget og fyll ut feltene på værplansjen. Se på eksemplene.

- Sjekk gradestokken. Lag statistikk over hvor mange grader det er for eksempel i løpet av en uke, to uker eller en måned. Spør og svar om hvor mange grader det er og øv samtidig på tallene på kvensk.

4. Værsymboler

1. Følg med i lokalavisa i en ukes tid og finn ut hvilke værsymboler de bruker. Hva heter det på kvensk? Tegn lignende symboler og lag gruppas egen værsymbolplansje som kan henge på veggen i grupperommet.

4.-9. klasse:

Værsymboler

1. Været på ulike steder i hjemfylket.

- Øv deg på å bruke de kvenske stedsnavnene, se *Stedsnavn/Paikanimet*.

- Se eksempel på værkart på nettsiden til Meteorologisk institutt

www.met.no Gå inn på "Varsel for Norge" og velg Nord-Norge.

- Læreren lager to kart, f.eks over fylket man bor i med navn på steder.

På det ene kartet er værsymbolene tegnet inn og på det andre antall grader.

- To og to jobber i lag.

- Spør hverandre og fyll ut slik at begge kartene både har værsymbolet og temperaturen på de forskjellige stedene.

Eks. A (som har kartet med værsymboler)spør B:

Minkälainen sää Alattiossa oon täpäpä?

B (har kartet med temperaturene) svarer:

Sielä/Alattiossa sattaa (vettä).

B tegner inn symbolet for regn.

B: *Kuinka monta askeletta Alattiossa oon?*

A: *Sielä/Alattiossa oon viisi askeletta.*

A skriver inn antall grader ved stedsnavnet.

Fortsett med å spørre om været på de andre stedene som er tegnet inn på kartet.

Andre oppgaver:

1. Lag liste over væruttrykk.

- Spør familie og venner som kan kvensk og få de benevnelsene som brukes lokalt om vær og vind.
- Ta gjerne ord fra lista med væruttrykk og spør hva de heter på den kvenske dialekten som snakkes på ditt hjemsted.

2. Skriv en fortelling om opplevelser du selv har hatt når det har regnet, snødd osv. En fortelling i dialogform kan være en fin måte å aktivisere kvenske ord og uttrykk på.

3. Lær navnet på himmelretningene og uttrykkene for forskjellig vindretninger.

4. Årstidene og været:

To og to jobber sammen.

- Repetér først hva årstidene heter på kvensk.
- Lag spørsmål og svar om været.

Eksempler:

Vuo'enaijat ja sää:

Koska sattaa paljon?

Koska linnut tulhaan takaisin?

Syksylä sattaa paljon.

Net tulhaan takaisin kevväälä.

Minkälainen sää oon talvela?

Osv.

Talvela/Silloin tulee ja tuiskuu.

2. Beskriv (gjerne både i presens og i preteritum) hva som skjer på værfronten i løpet av et år:

Kesälä ...

Syksylä ...

Talvela ...

Kevväälä ...